

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Jana Kratochvíla a soudců Martina Bobáka a Petry Kamínkové ve věci

žalobce: T. W.
bytem v X
zastoupen JUDr. Radkem Bechyně, advokátem
sídlem Legerova 148, 280 02 Kolín

proti
žalovanému: Ministerstvo dopravy
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2023, č. j. MD-13461/2023-160/3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Rozhodnutím ze dne 31. 10. 2019, č. j. MHMP 2207237/2019/Čer, Magistrát hl. m. Prahy, odbor dopravněsprávních činností (**prvostupňový orgán**), shledal žalobce vinným z přestupku řízení motorového vozidla, přestože mu odebral řidičský průkaz [§ 125c odst. 1 písm. e) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (**zákon o silničním provozu**)]. Žalobci uložil pokutu ve výši 5 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 7. 2. 2020, č. j. 141/2020-160-SPR/3. Proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2020 se žalobce bránil žalobou. Usnesením ze dne

25. 3. 2020, č. j. 16 A 16/2020-34, Městský soud v Praze této žalobě přiznal odkladný účinek. Usnesení nabylo právní moci dne 30. 3. 2020.

2. Následně, nezávisle na právě uvedeném usnesení, prvostupňový orgán dne 7. 5. 2020 žalobci oznámil, že ke dni 10. 2. 2020 dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče a vyzval jej k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění. Rozhodnutím ze dne 8. 9. 2020, č. j. MHMP 1374197/2020, prvostupňový orgán zamítl námitky žalobce proti dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče a potvrdil záznam 12 bodů. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 11. 2020, č. j. 4676/2020-160-SPR/3, odvolání zamítl a uvedené rozhodnutí potvrdil.
3. Dne 10. 1. 2023 podal žalobce žádost o vrácení řidičského oprávnění. Prvostupňový orgán žádost zamítl jako zjevně právně nepřipustnou usnesením ze dne 13. 2. 2023, č. j. MHMP 331830/2023/Pro (**prvostupňové rozhodnutí**). Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání. V něm uvedl, že prvostupňové rozhodnutí neodpovídá skutečnému stavu věci, neboť žádost splňovala všechny náležitosti a byla právně přípustná. Navrhl, aby žalovaný prvostupňové rozhodnutí zrušil pro jeho nepřezkoumatelnost. K odvolání žalobce žalovaný napadené rozhodnutí v části změnil a ve zbytku potvrdil. Neshledal žalobcovu žádost právně nepřipustnou, ale ve věci meritorně rozhodl. Žádost zamítl, jelikož k datu podání žádosti neměl žalobce nárok na vrácení řidičského oprávnění. Od právní moci rozsudku ze dne 18. 8. 2022, č. j. 16 A 16/2020-51, jímž městský soud zamítl žalobcovu žalobu, opět plyne lhůta dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

4. Žalobce uvedl, že řidičské oprávnění pozbyl dne 10. 2. 2020, a to rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 2. 2020. V důsledku tohoto rozhodnutí zároveň dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení. O navrácení řidičského oprávnění tedy mohl požádat již 11. 2. 2021, avšak z důvodu procesní opatrnosti o navrácení řidičského oprávnění požádal až 29. 6. 2021, tedy po více než roce od dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení. Žalobce odkázal na právní názor žalovaného ze dne 10. 7. 2019, ze kterého vyplynulo, že v případě souběžného uložení trestu zákazu řízení motorových vozidel a dosažení celkového počtu 12 bodů pozbývá řidič řidičského oprávnění z obou právních důvodů současně.
5. Žalobce pozbyl řidičské oprávnění dne 10. 2. 2020¹, a to ze dvou souběžných důvodů, jednak uložením zákazu činnosti řízení motorových vozidel, jednak dosažením 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Dosažení 12 bodů potvrdil žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 11. 2020. V žádosti ze dne 29. 6. 2021² žalobce doložil, že již uplynuly všechny lhůty, po které neměl být držitelem řidičského oprávnění, a to včetně doby, na kterou mu byl uložen zákaz činnosti řízení motorových vozidel. Tento trest „dovykonal“ na základě rozsudku Městského soudu v Praze ve věci 16 A 16/2020. Prvoinstančním rozhodnutím tedy prvoinstanční orgán chybně stanovil možné navrácení řidičského oprávnění nejdříve ke dni 12. 7. 2023.
6. Prvoinstanční orgán argumentoval mimo jiné tím, že městský soud usnesením 16 A 16/2020 přiznal odkladný účinek žalobě proti rozhodnutí ze dne 7. 2. 2020. Tím došlo k přerušení plynutí uloženého správního trestu zákazu činnosti i doby, po kterou žalobce pozbyl řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení. Žalobce namítl,

¹ Pozn. soudu: Žalobce v žalobě uvedl datum 11. 2. 2021, avšak je zřejmé, že se jednalo o písařskou chybu.

² Pozn. soudu: Nejedná se o nyní spornou žádost, ale o žádost, kterou žalobce podal v předcházejí fázi a o níž se vedlo samostatné řízení.

že pokud dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení bylo dočasně „anulováno“ v důsledku přiznání odkladného účinku žaloby, měl ho o tom prvoinstanční orgán vyrozumět, nebo alespoň zastavit řízení o námitkách, které se stalo bezpředmětným. V řízení však pokračoval, rozhodnutím ze dne 8. 9. 2020 zamítl jeho námitky a potvrdil 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, a to v době, kdy musel vědět o přiznání odkladného účinku. Prvostupňový orgán nezmínil odkladný účinek a běh uloženého trestu zákazu řízení motorových vozidel a s tím spojeného dosažení 12 bodů vztahoval k 10. 2. 2020, tedy ke dni, kdy nabylo právní moci rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2020. Toto rozhodnutí potvrdil žalovaný v rozhodnutí ze dne 18. 11. 2020, které nabylo právní moci dne 23. 11. 2020. Žalobce se domnívá, že nejpozději od tohoto okamžiku je možné počítat dobu jednoho roku pro pozbytí řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů. Nebylo mu však vyhověno a zákaz řízení byl i přes přiznání odkladného účinku dále zaznamenán i dne 21. 4. 2022, jak vyplývá z evidenční karty řidiče či z výpisu z bodového hodnocení řidiče ze dne 8. 9. 2022.

7. Žalobce pozbyl řidičské oprávnění 10. 2. 2020. Náзор prvostupňového orgánu, že žalobce má nárok na vrácení řidičského oprávnění nejdříve 12. 7. 2023, tento orgán neopřel o nabytí právní moci žádného rozhodnutí či rozsudku. Pokud žalobce dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče k 12. 7. 2022, nebyl o tom prvostupňovým orgánem vyrozuměn. Prvostupňový orgán mu upřel procesní práva, neboť nemohl proti tomuto názoru podat námitky či se jinak bránit.
8. V důsledku chybného postupu správních orgánů je žalobce bez řidičského oprávnění již více než 3 roky. Správní orgány pochybily, když nyní přikládají význam odkladnému účinku správní žaloby. V průběhu řízení o námitkách však k tomuto odkladnému účinku nepřihlížely. Tuto vadu připustil i žalovaný, když v rozhodnutí ze dne 1. 4. 2022, č. j. MD-478/2022-160/7, uvedl, že s odkladným účinkem se váže jak přerušení plynutí uloženého zákazu činnosti, tak pozastavení povinnosti uhradit uloženou pokutu, a rovněž pozastavení zaznamenání příslušného počtu bodů do bodového hodnocení řidiče. V řízení o námitkách žalobce však žalovaný postupoval v rozporu s tímto názorem a neopravil záznam bodů v bodovém hodnocení žalobce.
9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení žaloby

10. Žaloba je včasná, podala ji osoba k tomu oprávněná. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
11. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci takový postup akceptovali. Správním spisem, tj. včetně všech listin v něm založených, se nedokazuje. Soud ze správních spisů vychází. Soud přitom neshledal zvláštního důvodu, pro který by některou z listin založených ve správním spisu bylo třeba provést k důkazu, např. za účelem odstranění nejasností.
12. Úvodem soud poznamenává, že soudní řízení je ovládáno dispoziční zásadou a obsah, rozsah a kvalita žalobních námitek předurčují obsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Za rozhodující soud považoval skutkové okolnosti tohoto případu, konkrétně okolnosti, které ohraničila žádost žalobce o vrácení řidičského oprávnění ze dne 10. 1. 2023. Jiné

okolnosti, jakkoli mohou být pro žalobce inspirativní, nejsou pro posouzení této kauzy směrodatné.

13. Napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné. Jeho odůvodnění je jasné, srozumitelné a rozumně z něj plynou právní závěry.
14. Rozhodnutí není ani nezákonné.
15. Účel bodového hodnocení vyplývá z § 123a zákona o silničním provozu. Zajišťuje se jím *sledování opakovaného páchání přestupků, jednání, které má znaky přestupku podle jiného právního předpisu, nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští.*
16. Dle § 123c odst. 1 zákona o silničním provozu příslušný *obecní úřad obce s rozšířenou působností zaznamenává řidičem dosažený počet bodů pouze do celkového počtu 12 bodů.*
17. Odevzdání řidičského průkazu při dosažení celkového počtu 12 bodů upravuje § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, ve znění do 31. 12. 2023. Dle něj příslušný *obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.*
18. Podle § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu, ve znění do 31. 12. 2023, *řidič, který podle § 123c odst. 3 pozbyl řidičské oprávnění, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle § 123c odst. 3.*
19. Pokud řidič *nesouhlasí s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu., jak je upraveno v § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu.*
20. Přerušení běhu lhůt při podání námitek proti záznamu bodů v registru řidičů upravuje § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu. Dle něj *podá-li řidič po dosažení celkového počtu 12 bodů námitky proti provedenému záznamu bodů, běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle odstavce 3 nabude právní moci.*
21. Žalobce dosáhl 12 bodů spácháním přestupku uvedeném v § 125c odst. 1 písm. e) bod 2 zákona o silničním provozu. Dle něj se fyzická osoba *dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a byl jí zadržen řidičský průkaz podle § 118b odst. 1.*
22. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o přestupku ze dne 7. 2. 2020 soud přiznal žalobě odkladný účinek ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. (usnesení 16 A 16/2020). Dle § 73 odst. 3 s. ř. s. *přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.*
23. Jádrem této kauzy je otázka, zda odkladný účinek, který zdejší soud přiznal žalobě proti jednomu z rozhodnutí, jímž žalobce mj. také získal body do hodnocení řidiče (usnesení ze dne 25. 3. 2020), ovlivnil okamžik, v němž žalobce dosáhl hranice 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Této právní otázce se Nejvyšší správní soud (NSS) věnoval v rozsudku ze

dne 29. 1. 2015, č. j. 6 As 263/2014-33, č. 3219/2015 Sb. NSS, bod 19, v němž konstatoval, že odkladný účinek žaloby se

výslovně vztahuje na výkon i na jiné právní následky rozhodnutí (§ 73 odst. 2 s. ř. s.). O přiznání odkladného účinku rozhoduje soud, který [...] má prostor pro důkladné poměřování potenciální újmy žalobce, jiných osob a důležitého veřejného zájmu, kterým je v tomto případě zejména bezpečnost silničního provozu a ochrana před řidiči opakovaně páchajícími přestupky či trestné činy proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

24. O tom, že body zaznamenaný v hodnocení řidiče lze – optikou souzené situace – považovat také za jiné právní důsledky rozhodnutí o přestupku, svědčí také usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55, č. 3339/2016 Sb. NSS, bod 19, dle něž je záznam bodů natolik spjat se samotným řízením o přestupku, že nelze hovořit o druhém trestu uloženém v jiném řízení. Záznam bodů se ostatně podobá vedlejší sankci (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. 9. 1998, *Malige proti Francii*, stížnost č. 27812/95, bod 39). Zaznamená-li správní orgán body v důsledku právní moci rozhodnutí o přestupku, nelze na ně nahlížet jinak, než na jiné právní následky tohoto rozhodnutí, jejichž účinky odkládá soud usnesením o přiznání odkladného účinku žalobě.
25. Odkladným účinkem se zmrazí stav věcí, protože pokud by mělo být provedeno (vykonáno) a následně bylo v rámci soudního přezkumu shledáno nezákonným a zrušeno či byla vyslovena jeho nicotnost, bylo by nemožné nebo neúměrně obtížné vrátit stav věcí do podoby „před“ tímto nezákonným či nicotným rozhodnutím (např. usnesení NSS ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005-96, č. 786/2006 Sb. NSS). Právě uvedené dle mínění soudu platí jednak pro rozhodnutí o vině o přestupku, jednak pro jeho důsledek spočívající v záznamu bodů do hodnocení řidiče (§ 123c zákona o silničním provozu). Bylo by absurdní, pokud by „vybodovaný řidič“, který dosáhl přiznání odkladného účinku žaloby proti rozhodnutí o jeho posledním přestupku, musel navzdory odloženým účinkům rozhodnutí samostatně zpochybňovat „vedlejší“ sankci plynoucí z rozhodnutí, jehož účinky soud již odložil.
26. Přiznání odkladného účinku žalobě dle § 73 odst. 2 s. ř. s. odkládá i okamžik dosažení 12 bodů.
27. V důsledku usnesení o přiznání odkladného účinku takové žalobě se sice rozhodnutí o přestupku nepomine, ale po dobu účinnosti usnesení v právní sféře účastníka řízení nevyvolává žádné právní následky. Přiznaný odkladný účinek žaloby dopadá jak na samotnou sankci (zde pokuta a zákaz činnosti), tak i „jiné právní následky“, kterými je právě i dosažení 12 bodů v hodnocení řidiče.
28. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný nepochybil, pokud vyslovil, že usnesení 16 A 16/2020 ovlivnilo dosažení oněch 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Soud upozorňuje, že v souvislosti s rozhodnutím ze dne 7. 2. 2020 (viz bod 1 shora) dne 7. 5. 2020 prvostupňový orgán vyrozuměl žalobce o tom, že získal 12 bodů ke dni 10. 2. 2020 (viz bod 2 shora). Tzn. prvostupňový orgán vyrozumíval žalobce dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu až poté, co již pravomocné usnesení 16 A 16/2020 (30. 3. 2020) odložilo účinky rozhodnutí ze dne 10. 2. 2020.
29. Nelze opomenout, že v důsledku rozhodnutí o zákazu činnosti (rozhodnutí ze dne 7. 2. 2020) žalobce dne 18. 2. 2020 odevzdal řidičský průkaz č. X, a tedy od 18. 2. 2020 do data nabytí právní moci usnesení o odkladném účinku 16 A 16/2020, tzn. do 30. 3. 2020, skutečně nemohl řídit motorová vozidla. Soud ze spisu ověřil, že v důsledku zákazu řízení žalobce nemohl na jaře 2020 řídit po dobu 41 dní.

30. V řízení 16 A 16/2020 městský soud žalobu zamítl (rozsudek ze dne 18. 8. 2022, č. j. 16 A 16/2020-51). Tento rozsudek nabyl právní moci 22. 8. 2022. V důsledku zamítnutí žaloby se stalo pravomocným i rozhodnutí ze dne 7. 2. 2020. Od následujícího dne, tzn. od 23. 8. 2022, je tudíž nutné počítat zbytek dosud nevykonaného zákazu činnosti (necelých 5 měsíců) a také právní důsledky obživlých bodů v bodovém hodnocení (tedy 1 rok *minus* 41 dní). Pozbude-li řidič řidičské oprávnění okamžikem právní moci rozhodnutí, které mu ukládá zákaz činnosti, a zároveň řidič jednáním, pro které ho správní orgán shledal vinným z přestupku, dosáhl hranice dvanácti bodů, běží roční doba, po kterou podle § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu nemůže požádat o vrácení řidičského oprávnění, *už od okamžiku pozbytí řidičského oprávnění*, nikoliv až uplynutím pěti pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno oznámení podle § 123c odst. 3 téhož zákona (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 1. 2024, č. j. 6 As 97/2023-37, bod 24). Po právní moci rozsudku 16 A 16/2020 proto žalobci v souladu s § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu opět vznikl nárok na vrácení řidičského oprávnění až dne 12. 7. 2023.
31. Je tedy zřejmé, že správní orgány nemohly ke dni 10. 1. 2023, tedy ke dni podání žádosti o vrácení řidičského oprávnění, vyhovět žádosti žalobce. Žalovaný mu nemohl řidičské oprávnění vrátit ani 26. 4. 2023, tedy v den vydání napadeného rozhodnutí.
32. Soud nepominul poměrně zásadní pochybení správních orgánů, které navzdory odkladnému účinku žaloby, i přes opakované urgency odmítaly žalobci vrátit jeho řidičské oprávnění (před nabytím právní moci rozsudku 16 A 16/2020). Z výše uvedeného je přitom patrné, že žalobce měl mít možnost užívat řidičské oprávnění od právní moci usnesení 16 A 16/2020, jímž soud přiznal odkladný účinek jeho žalobě proti rozhodnutí ze dne 7. 2. 2020 (30. 3. 2020), až do data právní moci rozsudku 16 A 16/2020 (22. 8. 2022), kterým soud žalobu proti témuž rozhodnutí zamítl. Proti této ohraničené nezákonnosti se měl žalobce bránit, např. i podáním žaloby.
33. Nyní jde o jiné řízení, jehož podkladem je jiný skutkový a právní stav **po** vydání rozsudku 16 A 16/2020. Proto dílčí vady v postupech správních orgánů ve vztahu k předcházejícím žádostem žalobce nemohly ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí. Předmětem nynějšího rozhodnutí je nárok na vrácení řidičského oprávnění až po vydání rozsudku 16 A 16/2020, kdy již žalobci **opětovně** plynul jak zákaz činnosti, tak se mu opět započítaly body, které získal tím, že řídil motorové vozidlo, ač mu správní orgán odebral řidičské oprávnění. Doba jednoho roku od dosažení hodnoty 12 bodů je pak jednou z podmínek pro vznik nároku na vrácení řidičského oprávnění (§ 123d odst. 1 zákona o silničním provozu).
34. Důvodná není ani námitka žalobce, že nezákonnost napadeného rozhodnutí způsobila skutečnost, že žalovaný žalobce nevyrozuměl, že k datu 12. 7. 2022 dosáhl žalobce 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Žalobce dosáhl 12 bodů v celkovém hodnocení řidiče nabytím právní moci rozsudku 16 A 16/2020. Toto podporuje také výpis z bodového hodnocení řidiče ze dne 8. 9. 2022, který prvostupňový orgán adresoval žalobci. O tomto výpise pak žalobce věděl, jelikož ním argumentoval i v žalobě.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech

35. Soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
36. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému nevznikly žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti. Soud tedy nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení u Nejvyššího správního soudu.

Praha, 19. července 2024

Jan Kratochvíl
předseda senátu